

Wat is MIJN Duurzaamheid?

In het project MIJN Duurzaamheid kijken ruim zestig ondernemers vanuit vier invalshoeken naar duurzaamheid: boer, koe, burger en milieu met als einddoel een praktisch bedrijfsontwerp. De netwerken van MIJN Duurzaamheid komen acht keer bij elkaar, tussen juni 2011 en april 2012. De deelnemers discussiëren volop met elkaar en kijken bij anderen op het erf. Het project wordt gefinancierd door het ministerie van EL&I en Productschap Zuivel.

Het moet uiteindelijk leiden tot een eigen concreet ontwerp voor een duurzaam bedrijf en de ideale route daar naartoe. Met de ervaringen uit de netwerken als basis houdt MIJN Duurzaamheid samen met het bedrijfsleven vanaf dit najaar tot in 2012 Toekomstcafés. Hierbij

maakt een grote groep melkveehouders kennis met integraal duurzaam denken, passend bij hun eigen leef- en werkwijze.

Het eindresultaat van het netwerktraject is voor iedere deelnemer een MindMap met daarin wat hij of zij wil met duurzaamheid, een beschrijving van de duurzaamheidsaspecten waarmee hij of zij mee aan de slag wil inclusief de omschrijving van hoe en wat hij of zij ermee wil bereiken, een schets van zijn of haar bedrijf van de toekomst en een planning om van ideeën tot uitvoering te komen.

Afbeelding: MijN Duurzaamheid

Els en Arie Mentink volgen project MIJN Duurzaamheid vanwege overname

'De basis is de koe'

Nieuwe Oogst volgt dit jaar in totaal vier veehouders die meedoen aan het project MIJN Duurzaamheid. Els en Arie Mentink, vader en dochter uit het Overijsselse Deurningen, doen samen aan het project mee.

'Toekomst' was voor de Twentse melkveehouder Arie en zijn dochter Els (24) de meest vanzelfsprekende kreet die zij aan het begin van het project kozen. Onafhankelijk van elkaar kozen ze hiervoor. Logisch, vinden beiden. „Ik ga met de overname bouwen aan een toekomst en voor mijn vader is de toekomst van het bedrijf belangrijk zodat ik het kán overnemen.”

Els rondde eind vorige maand haar studie Dierwetenschappen aan de Wageningen Universiteit af. Nu zoekt ze een fulltime baan en samen met haar vader maakt zij zich de komende jaren klaar om het bedrijf over te nemen. „Voor ons is in dit project belangrijk om te kijken wat bij ons past”, licht Els hun deelname aan MIJN Duurzaamheid toe.

De koe is zonder meer de basis van het bedrijf, redeneren de twee. Diergezondheid en de koe het zoveel mogelijk naar haar zin maken zijn voor hen dan ook basisprincipes. „Met het project kunnen we dit principe expliciet maken en samen met de andere 58 deelnemende boeren kijken hoe zij dit aanpakken”, zegt Els. Vader Arie gaat vooral mee naar de bijeenkomsten om zijn dochter te steunen. „Het is voor ons allebei

een goed leerproces om te zien hoe wij het bedrijf voor de toekomst draaiende kunnen houden.”

Het project MIJN Duurzaamheid draait om de vier thema's boer, koe, burger en milieu. Voor Els staan de boer en de koe voorop. De burger is minder belangrijk, al staat ze net als haar vader wel open voor wat de burger wil. Als voorbeeld nemen ze weidegang: „Burgers zeggen meer te willen betalen als de melk afkomstig is van een geweide koe, terwijl de gemiddelde boer opstellen preferereert. Maar de consument is onze klant”, realiseren de twee zich.

WEIDEGANG

„De klant is koning, maar de koning is gek”, vult Arie aan. „Dit bedoel ik niet verkeerd, maar consumenten zijn zo grillig als wat.” Toch zijn de veehouder en veehouder in spé bereid om de discussie met de burger aan te gaan. „Hoe goed de koe het binnen in een stal ook heeft.”

Els is er nuchter in: „Weidekoeien is nu eenmaal het beeld wat de burger op dit moment voor ogen heeft. Je kunt van een gemiddelde burger niet verwachten dat hij de kennis heeft van een boer. Ik weet ook niets van energiemaatschappijen, maar heb daar als consument ook een beeld bij.”

In MIJN Duurzaamheid komen dit soort onderwerpen regelmatig aan bod. Voor Els en Arie Mentink heeft hun deelname nog geen concrete stappen of beslissingen opgeleverd, maar er is wel een begin gemaakt. „In de eerste sessies ging het vooral over geluk en wat je gelukkig maakt. Dat is voor bedrijfsvoering ook belangrijk. Ik ben gelukkig als ik even buiten in de natuur ben, maar vind het ook leuk om bezig te zijn met planning en bedrijfsvoering. Met MIJN Duurzaamheid wil ik een visie ontwikkelen en stappen te zetten naar mijn toekomst als

Even voorstellen:

- **Wie:** Arie en Els Mentink
- **Wat:** melkvee (225), jongvee (60), vleesvarkens (500)
- **Waar:** Deurningen (Overijssel)
- **Motto:** 'Toekomst'

Vader Arie Mentink hoorde dit voorjaar over het project MIJN Duurzaamheid via de zuivelfabriek Bel Leerdammer. „Zij vonden het belangrijk dat ook hun melkveehouders actief werden in de groep die aan het project deelnam. Ik heb mijn dochter Els gevraagd mee te gaan naar de bijeenkomst, omdat zij het bedrijf later wil voortzetten. Zij is net afgestudeerd aan de Wageningen Universiteit. Zij is de leidende factor in onze deelname. Samen met haar probeer ik een duurzaam bedrijf te creëren waardoor zij toekomst heeft om door te gaan. Daarom hebben wij ook gekozen voor de kreet 'Toekomst'. Als zij het bedrijf overneemt, is dat mijn toekomst en het bedrijf is haar toekomst. Els gelooft dat een duurzame bedrijfsvoering zorgt voor de toekomstige 'License to produce'. Wij willen met deelname aan het project bereiken, dat wij aan collega-melkveehouders kunnen uitleggen waarom wij ons in de maatschappij moeten kunnen laten zien. We moeten niet in de loopgraven liggen, maar transparantie krijgen.”

Dochter Els vult aan: „Als je verder wilt in de melkveehouderij, kun je er niet aan voorbij om rekening te houden met de wereld waarin je leeft. Zowel met de maatschappij als met de natuur.”

melkveehouder. Ik ben nieuw en fris en ik combineer dit alles met een stuk ervaring.”

Naast de koe is voor de Twentse het thema 'boer' belangrijk. „Je moet in de eerste plaats boer zijn, anders kun je de rest niet doen.” Melken betekent inkomen en daarmee kom je volgens haar op financiële duurzaamheid. „Wat ik ook heel belangrijk vind, want ik wil niet koste wat het kost geld verdienen.”

MILIEU

Op de derde plaats zetten vader en dochter het thema milieu. Els wil zich meer verdiepen in de mestproblematiek. „We voeren nu mest af en kopen kunstmest in vanwege het fosfaat. Zelf zie ik meer in het vermeerderen van de waarde van de grondstof, zoals bij mestraffinage. Maar deze problematiek kan ik niet zelf in de schuur oplossen, dat wil ik eerst beter begrijpen.”

Bij co-vergisting hebben ze beiden

vraagtekens. „Van alle kanten wordt er druk opgelegd om de kringloop sluitend te maken, maar je stopt waardevolle grondstoffen in een co-vergister. Ik noem dat verspilling”, zegt Els. De workshops over milieu geven haar wel handvatten, geeft ze echter toe. „Je wordt daar wel met de neus op de feiten gedrukt.”

Hoe iedereen de informatie en kennis die ze opdoen verder verwerken, is aan de deelnemers zelf, meent Els. „De een zit er om zijn bedrijf verder door te ontwikkelen, de ander wil gewoon een boterham verdienen. Ik wil het bedrijf kloppend maken en stappen zetten. En dan zo dat mijn omgeving mij serieus neemt en ik mijn bedrijf kan voeren zonder dat een ander zich eraan stoort.” Haar vader aankijkend: „Als je het zo bekijkt, is de burger tóch het belangrijkste.”

CAROLINE VAN DER PLAS

Arie en Els Mentink houden hun koeien in de stal, maar staan open voor de discussie over weidegang. Foto: Marcel Kistemaker